

International sammenligning af sammensatte marginalsatter: Over 71 pct. i Danmark og 46 pct. i USA

Dette notat indeholder en sammenligning af den sammensatte marginalskat i forskellige lande. Den sammensatte marginalskat består af såvel beskatning af løn som afgifter på varer og tjenester. Den sammensatte marginalskat for højere indkomster udgør over 71 pct. i Danmark, mens den tilsvarende marginalbeskatning udgør 46 pct. i USA og 55 pct. i UK. Når man skal vurdere, hvordan skattesystemet forvrider beslutningen om hvor mange timer, der skal arbejdes, er det marginalsatten inklusiv afgifter, der er relevant. Arbejdsudbuddet afhænger nemlig af, hvor mange varer og tjenester, der kan købes for en ekstra arbejdstime. Den høje sammensatte marginalskat gør det mindre attraktivt at arbejde ekstra og mere attraktivt at holde fri. Det ses bl.a. ved, at Danmark har en relativ kort arbejdstid i OECD. Den hårde beskatning af højere indkomster gør det endvidere sværere at tiltrække dygtige udlændinge til det danske arbejdsmarked.

Det er marginalsatten inklusiv afgifter, der er relevant når man skal vurdere, hvordan skattesystemet forvrider beslutningen om hvor mange timer, der skal lægges på arbejdspladsen, se appendix. Arbejdsudbuddet afhænger nemlig af, hvor mange varer og tjenester, der kan købes for en ekstra arbejdstime. Indkomsts-katten reducerer den disponible indkomst, mens afgifterne reducerer det antal varer, der kan købes for den disponible indkomst. Hvis fx moms sættes op, kan der købes færre varer og tjenester for en ekstra timeløn. Det vil trække i retning af et lavere arbejdsudbud.

Danmark har den 3. højeste sammensatte marginalskat

I tabel 1 er angivet de sammensatte marginalsatter for lav-, mellem-, og højindkomster i 27 OECD-lande. De sammensatte marginalsatter er beregnet ud fra tal fra OECDs Taxing Wages samt OECDs Revenue Statistics og OECD Economic Outlook Database. Det fremgår, at Danmark har den 3. højeste sammensatte marginalskat på højindkomstniveau svarende til 71,8 pct.¹ Dette er lige under niveauet i Sverige (73,6 pct.) og Belgien (73,4 pct.). Lande som USA og UK har sammensatte marginalsatter, der med 46,5 og 55,4 pct. ligger mærkbart under det danske niveau. For både lav- og mellemindkomster har Danmark den 10. højeste sammensatte marginalskat.

¹ I forhold til CEPOS' beregning af den sammensatte marginalskat i Danmark på 70,9 pct. i notatet "Den øverste marginalskat er reelt 71 pct. i Danmark" er der ikke korrigeret for skatteværdien af rentefradraget og ejendomsværdiskat. Denne korrektion er undladt for at skabe sammenlignelighed mellem landene, se appendix.

Tabel 1. Den sammensatte marginalskat på arbejdsindkomst, OECD-lande, 2006

Lavtlønnede		Gns. industriarbejder		Højtlønnede	
1 Belgien	75,8%	1 Ungarn	81,4%	1 Sverige	73,6%
2 Frankrig	71,5%	2 Belgien	71,7%	2 Belgien	73,4%
3 Tyskland	65,4%	3 Sverige	70,5%	3 Danmark	71,8%
4 Finland	64,2%	4 Tyskland	70,2%	Danmark 2009	71,8%
5 Ungarn	63,2%	5 Finland	64,5%	4 Ungarn	70,8%
6 Østrig	63,2%	6 Østrig	63,2%	5 Finland	67,7%
7 Holland	62,6%	7 Luxembourg	63,1%	6 Grækenland	67,5%
8 Sverige	60,3%	8 Frankrig	62,2%	7 Frankrig	65,4%
9 Italien	59,3%	9 Grækenland	62,1%	8 Italien	64,8%
10 Danmark	56,5%	10 Danmark	61,4%	9 Luxembourg	63,1%
Danmark 2009	56,1%	11 Norge	61,2%	10 Portugal	63,0%
11 Tjekkiet	55,4%	12 Italien	59,3%	11 Tjekkiet	62,6%
12 Norge	54,9%	13 Holland	58,8%	12 Norge	61,2%
13 Polen	54,8%	Danmark 2009	57,2%	13 Polen	61,1%
14 Luxembourg	54,2%	14 Portugal	55,9%	14 Irland	60,5%
15 Grækenland	54,0%	15 Tjekkiet	55,4%	15 Holland	60,0%
16 Spanien	52,8%	16 Polen	54,8%	16 UK	55,4%
17 Slovakiet	52,7%	17 Spanien	52,8%	17 Island	51,8%
18 Island	51,8%	18 Slovakiet	52,7%	18 Slovakiet	51,3%
19 UK	49,4%	19 Island	51,8%	19 Tyskland	51,3%
20 Portugal	48,9%	20 UK	49,4%	20 Østrig	49,8%
21 Irland	45,9%	21 Canada	47,6%	21 New Zealand	49,7%
22 Canada	42,2%	22 Irland	47,3%	22 USA	46,5%
23 USA	37,7%	23 New Zealand	44,7%	23 Spanien	45,4%
24 Schweiz	36,7%	24 Sydkorea	40,0%	24 Schweiz	45,2%
25 New Zealand	34,8%	25 Schweiz	38,6%	25 Canada	44,0%
26 Japan	33,9%	26 USA	37,7%	26 Japan	37,0%
27 Sydkorea	30,0%	27 Japan	37,5%	27 Sydkorea	34,8%
Gns.	53,0%	Gns.	56,1%	Gns.	57,4%

Kilde: OECD, Taxing Wages 2005/06, Revenue Statistics 1965-2005 og OECD Economic Outlook Data. Australien, Mexico og Tyrkiet er ikke med i opgørelsen pga. datamangler.

Anm.: Gns. angiver det uvægtede gennemsnit. Den sammensatte marginalskat består af den direkte skat på arbejdsindkomst samt indirekte skatter i form af moms og afgifter. Data for indirekte skatter er fra 2004. Direkte skat på arbejdsindkomst inkluderer både indkomstskat samt sociale bidrag fra lønmodtager og arbejdsgiver. "Lavtlønnede" angiver her en løn på 67 pct. af en gennemsnitlig industriarbejder. For "højtlønnede" er det 167 pct. heraf. I Danmark tjener en gns. industriarbejder ca. 330.000 kr., en lavtlønnet ca. 220.000 kr., mens en højtlønnet tjener ca. 550.000 kr. "Danmark 2009" angiver de sammensatte marginalsatter for Danmark når skattereformen er fuldt indfaset i 2009. I beregningen er det antaget, at forbrugsskattetrykket er uændret på 23,9 pct.

Ny skattereform ændrer ikke den øverste sammensatte marginalskat

Den sammensatte marginalskat for Danmark er i dette notat beregnet for 2006, da det er det seneste år med sammenlignelige internationale tal. VK-regeringen og Dansk Folkeparti har netop indgået aftale om en skattereform. Reformen sænker marginalsatten for lavtlønnede og gennemsnitsindkomster, mens marginalsatten forbliver uændret for højindkomster, jf. boks 1. For lavindkomster sænkes marginalsatten på lønindkomst med 0,6 pct.point som følge af det forhøjede beskæftigelsesfradrag.² Med et forbrugsskattetryk på 23,9 pct.³ svarer dette til,

² Beskæftigelsesfradraget øges fra 2,5 pct. til 4,25 pct. Skatteværdien af beskæftigelsesfradraget er på 33,3 pct. Dette giver $(4,25 - 2,5) * 33,3 \text{ pct.} = 0,6 \text{ pct.}$

at den sammensatte marginalskat sænkes med 0,4 pct.point. Dette ændrer ikke på Danmarks relative placering, når der ses på marginalbeskatning af lavindkomster. For gennemsnitsindkomster sænkes marginalsatten på lønindkomst med 5,5 pct.point, fordi grænsen for, hvornår der skal betales mellemskat hæves, således at gennemsnitsindkomster ikke længere skal betale mellemskat. Dette svarer til, at den sammensatte marginalskat sænkes med 4,2 pct.point. Dette indebærer, at Danmark rykker fra den 10. til 13. højeste marginalskat i OECD for gennemsnitsindkomster.

Høj marginalskat har negativ effekt på arbejdsudbud

Den meget høje sammensatte marginalskat på arbejde er problematisk af mange grunde. Dels reduceres arbejdsudbuddet af den høje marginalskat. En lang række empiriske studier finder at en stigende marginalskat reducerer arbejdsudbuddet, se fx Prescott (2004)⁴ og Fordeling og Incitament (2002), Finansministeriet. Ses der på antallet af præsterede arbejdstimer pr. beskæftiget ligger Danmark lavt i OECD-sammenligninger.

Den høje marginalskat og stærke progression i det danske skattesystem reducerer endvidere den økonomiske gevinst ved at uddanne og dygtiggøre sig, jf. CEPOS-notat "[Skat, human kapital og uddannelse](#)". En række empiriske undersøgelser har fundet, at der er positiv sammenhæng mellem den økonomiske gevinst ved at uddanne sig og antallet af unge, der begynder studier på universitetet.

Høj beskatning et problem i forhold til at tiltrække højtuddannede udlændinge

Den høje sammensatte marginalskat (sammen med det i øvrigt høje skattetryk) gør det sværere at tiltrække dygtige udlændinge til det danske arbejdsmarked. Jf. at Økonomiministeriet (2003)⁵ finder, at høje skatter er den største barriere for virksomheder i forhold til at kunne rekruttere udlændinge.

Boks 1. VK-regeringens nye skattereform.

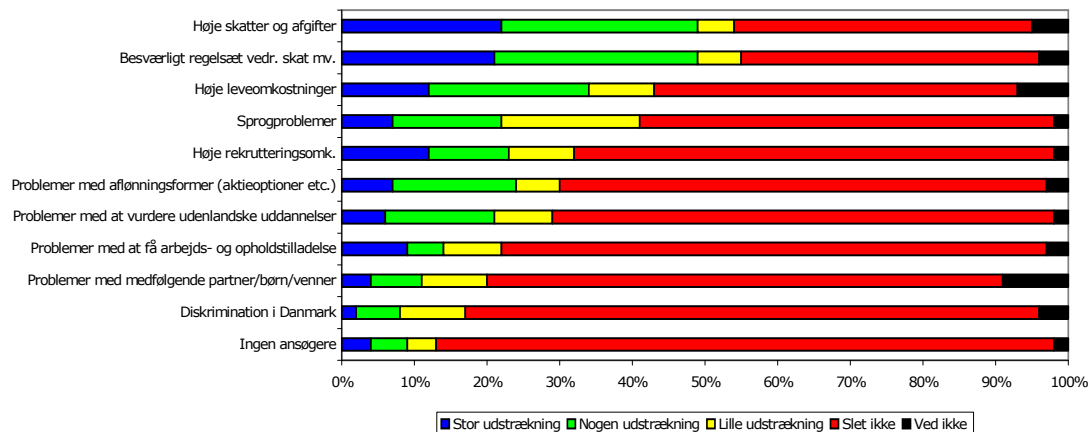
VK-regeringen og Dansk Folkeparti har indgået aftale om en skattereform. De centrale elementer i reformen er, at beskæftigelsesfradraget øges fra 2,5 pct. til 4,25 pct., samt at grænsen for hvornår der skal betales mellemskat øges med 60.900 kr. således at grænsen i 2009 er på 365.000 kr. og dermed sammenfaldende med grænsen for, hvornår der skal betales topskat. Desuden forhøjes overførselsindkomsterne med 0,6 pct. i 2008 og derudover forhøjes personfradraget med 1.000 kr. Skattereformen er bl.a. finansieret ved at indeksere energifgifterne samt ved at aflyse nedsættelsen af arbejdsmarkedsbidraget fra 8 pct. til 7,5 pct. Reformen er fuldt indfaset i 2009 og forventes at øge arbejdsudbuddet med 7-8.000 personer.

³ Se tabel 2 i appendix for oversigt over forbrugsskattetryk i OECD-lande

⁴ Edward C. Prescott. "[Why do Americans work so much more than Europeans?](#)". *Federal Reserve Bank of Minneapolis Quarterly Review*. Vol. 28, No. 1, July 2004, pp. 2-13

⁵ Økonomi- og Erhvervsministeriet (2003): "Vækst med vilje"

Barrierer for at rekruttere udlændinge til løsning af længerevarende opgaver i Danmark

Kilde: Økonomi- og Erhvervsministeriet

Den danske forskerordning med 25 pct. i bruttoskat (og hertil arbejdsmarkedsbidrag) i 3 år eller 33 pct. i 5 år for udenlandske specialister er ikke en optimal løsning på denne udfordring. Bl.a. kan en udenlandsk specialist kun have den lave skat i 3 eller 5 år. Dette er en for kort tidshorisont for mange. Hvis en ansættelse viser sig at være en succes, og der derfor skulle være basis for at blive i jobbet i mere end 3/5 år, er det et problem, at skattetrykket øges markant efter 3/5 år. Herudover er det en forudsætning for at få den lave skat, at årslønnen udgør mere end 700.000 kr.⁶

Risiko for brain drain

Det må forventes, at den bedst uddannede del af arbejdsstyrken bliver mere globalt orienteret i fremtiden. Det følger bl.a. af, at mange studerende tager ophold på universiteter i udlandet. For disse kan det blive naturligt at bosætte sig og arbejde i udlandet – fx i USA eller UK, hvor jobtilbudene er mindst lige så spændende som i Danmark, bruttolønnen højere og skatten lavere. Med andre ord vil stadig flere danske højtuddannede kunne vælge at arbejde i et andet land. I forhold til denne beslutning kan skattesystemet være en parameter, der medvirker til, at flere danskere vælger at arbejde i udlandet og blive der⁷. Hertil skal det bemærkes, at blandt udlandsdanskere, der har besluttet sig for at blive i udlandet, er skat den hyppigst nævnte årsag (80 pct.) til ikke at vende hjem til Danmark⁸.

⁶ http://www.skm.dk/tal_statistik/skatter_og Afgifter/671.html

⁷ I en spørgeskemaundersøgelse udarbejdet af DI fremgår det, at der er andre grunde end skat til udvandring, herunder "lyst til at bo i et andet land", "mulighed for at styrke karrieremuligheder" og "mulighed for højere løn". Disse parametre vejer i undersøgelsen tungere end "lavere skattetryk". Det er dog svært fra politisk hold at ændre på disse parametre. Derimod kan der ændres på skatten.

⁸ Globaliseringsrådet

Appendix

Beregning af den sammensatte marginalskat for OECD-lande.

Den sammensatte marginalskat beregnes vha. følgende formel:

$\tau_s = \tau_l + (1 - \tau_l) * \tau_c$, hvor τ_s er den sammensatte marginalskat, τ_l er den direkte skat på lønindkomst, mens τ_c er de indirekte skatters andel af forbruget.

Beregningen af den sammensatte marginalskat kan illustreres med følgende eksempel: Tjenes der 100 kr. ekstra, skal en højt lønnet dansker betale 63 % i marginalskat på lønindkomst. Af de resterende 37 kroner skal der betales moms og afgifter af de varer og tjenesteydelser man køber. Det relevante tal for moms og afgifter er moms og afgifters *andel* af forbrugsudgifterne. Da moms og afgifters andel af forbruget i Danmark udgør 23,9 % kan den øverste sammensatte marginalskat beregnes som:

$$63 \% + (1 - 0,63) * 23,9\% = 71,8 \%$$

For at finde den sammensatte marginalskat, skal man altså medregne både direkte skatter, dvs. indkomstskat, samt indirekte skatter, dvs. moms og afgifter på forbrug. De direkte skatter opgøres af OECD i publikationen Taxing Wages 2005/06.

De indirekte skatters andel af forbruget er opgjort således: I tælleren haves forbrugsskatter (både på privatforbrug samt offentligt varekøb) fratrukket subsidier, fordi de virker som en negativ forbrugsskat. I nævneren haves både privatforbrug samt offentligt varekøb. Kilden til forbrugsskatter er Revenue Statistics 1965-2005, OECD, mens kilden til de resterende tal er Economic Outlook No. 81, OECD. Der er ikke taget højde for Tysklands forhøjelse af momsen fra 16% til 19% pr. 1. januar 2007.

Ovenstående beregninger antager, at man bruger sin indkomst på forbrug i det land, hvor man tjener sin indkomst. Hvis man rejser meget og lægger sit forbrug i andre lande med lavere forbrugsskatter, trækkes den sammensatte marginalskat ned. Hvis man udskyder sit forbrug til en periode, hvor forbrugsskattetrykket er ændret, vil det også ændre den sammensatte marginalskat.

Desuden er der tale om en gennemsnitsbetragtning, dvs. det antages at det marginale forbrug ikke afviger fra det gennemsnitlige forbrug. Den faktiske sammensatte marginalskat afhænger af, hvad man bruger sin marginale indkomst på. Bruger man den på fx biler, som er meget afgiftstunge, vil den sammensatte marginalskat være højere og bruger man sin marginale indkomst på fx aviser, der er fritaget for moms, vil den sammensatte marginalskat være lavere.

I forhold til CEPOS' beregning af den sammensatte marginalskat i Danmark i notatet "Den øverste marginalskat er reelt 71 pct. i Danmark" er der ikke korrigeret for skatteværdien af rentefradraget og ejendomsværdiskat. Denne korrektion er undladt for at skabe sammenlignelighed mellem landene. Dette er bl.a. årsag til at forbrugsskattetrykket for Danmark i dette notat er opgjort til 23,9 % (i 2004), mens de i notatet vedr. den sammensatte marginalskat i Danmark er opgjort til 21,3 % (i 2007).

Tabel 2. Indirekte skatters andel af forbruget, OECD-lande, 2004

1 Danmark	23,9%
2 Ungarn	21,6%
3 Finland	21,4%
4 Island	21,2%
5 Irland	21,2%
6 Norge	20,4%
7 Luxemburg	19,8%
8 Sverige	19,5%
9 Grækenland	17,5%
10 New Zealand	17,5%
11 Portugal	16,7%
12 Holland	16,7%
13 Polen	16,4%
14 Belgien	15,8%
15 Tjekkiet	15,1%
16 Slovakiet	14,9%
17 UK	14,8%
18 Sydkorea	14,6%
19 Italien	14,5%
20 Frankrig	14,3%
21 Østrig	13,7%
22 Spanien	13,4%
23 Tyskland	12,6%
24 Canada	11,6%
25 Japan	6,5%
26 USA	5,7%
27 Schweiz	4,1%
Gns.	15,8%

Kilde: OECD Revenue Statistics 1965-2005 og OECD Economic Outlook Data. Australien, Mexico og Tyrkiet er ikke med i opgørelsen pga. datamangler.

Anm.: Gns. angiver det uvægtede gennemsnit.